

Cases de cós del carrer Sant Antoni

Premià de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer Sant Antoni, 1-13

Coordenades:

Latitud: 41.48965
Longitud: 2.35733
UTM Est (X): 446352
UTM Nord (Y): 4593314

Classificació

Número de fitxa: 08172 - 159
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XIX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Text refós 2010
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: diversos propietaris
Fitxes associades:
[Carrer sant Antoni](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 06/05/2010 - 02:00

Descripció

Conjunt homogeni de set cases de cós, les corresponents als números 11 i 13 estan enretirades del pla de façana de les altres. Totes elles són de planta rectangular i consten de planta baixa i planta pis, algunes conserven golfes per sota el carener sense accés a les façanes. Les cobertes són de teules àrabs a dues aigües i el carener paral·lel a la façana principal, orientada a migdia. Alguna ha transformat la coberta de vessant per un terrat pla en la meitat meridional. Les façanes es generen a partir d'una disposició simètrica mitjançant dos eixos de verticalitat, que es defineixen a la planta baixa per una porta d'accés i una finestra amb reixa de ferro, al costat, a excepció de la casa número 1 que fa cantonada amb el carrer de la plaça que només té un eix; i la casa número 9 que no té finestra a la planta baixa. A la planta pis les diferències són més notables a causa de les transformacions sofertes durant èpoques anteriors. A la casa del número 7 només hi ha una obertura damunt la porta d'accés. A les cases números 3, 5 i 9 hi ha dues obertures amb llinda. A la casa número 13, hi ha en la planta pis un balcó corregut amb barana de ferro i amb dues obertures d'accés amb llinda. De les obertures, destaquen les portes i algunes finestres de la planta pis que conserven els brancals, ampits i llindes de pedra granítica treballada. Algunes façanes tenen un coronament que sobrepassa el pla de coberta, amb balustrada (números 5, 7 i 11) o calats (número 13). El parament de la façana és un estucat llis sense elements ornamentals. Destaca com elements ornamentals els guardapols en forma d'arquitrau suportat per mènsules de les obertures del primer pis de la casa del número 13.

Història

Les cases de cós són l'element arquitectònic i urbanístic més singular i característic de Premià de Mar; configura el caràcter i idiosincràsia paisatgística i urbana del municipi, a partir del qual, cap enfora, es configura tota la trama urbanística; i cap endins, es configura el caràcter i el microcosmos de la quotidianitat premianenca. El nom de cós ve del llatí *cursum*, que vol dir peça de terra estreta i allargada que serveix per edificar-hi una casa. Per tant, la casa de cós és aquella casa construïda en un cós. La dimensió característica del cós és l'amplada, fixada durant els segles XV i XVI en funció de la llargada de les bigues de fusta per a obtenir una correcta resistència en l'edificació de masies i cases urbanes. Mentre les masies, majoritàriament seran de tres còssos, les cases en tindran un. La casa de cós és l'habitatge unifamiliar propi de molts pobles del Maresme. A Mataró s'ha estudiat amb detall (Salicrú: 1989) i d'aquest treball se'n poden extrapolar dades pel cas que ens ocupa de Premià de Mar. Aquesta tipologia es configura a inicis del segle XVII, es consolida durant el segle XVIII i, perdura, amb canvis fins la primera dècada del segle XX.

Bibliografia

AGUADÉ i BENET, Abdon i CODINAS i GARCIA, Josep (1992). La casa de cos de Premià de Mar. Inèdit. Arxiu Museu de l'Estampació de Premià de Mar. SALICRÚ i PUIG, Manuel (1989). La casa de cós de Mataró, dins de Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria, núm. 35. Mataró, pàgs.. 10- 30.

